

**РЕЦЕНЗІЯ НА ПІДРУЧНИК БОЙЧЕНКА Б.М.,
ОХОТСЬКОГО В.Б., ХАРЛАШИНА П.С. «КОНВЕРТЕРНЕ
ВИРОБНИЦТВО СТАЛІ (ТЕОРІЯ, ТЕХНОЛОГІЯ,
ЯКІСТЬ СТАЛІ, КОНСТРУКЦІЯ АГРЕГАТІВ,
РЕЦИРКУЛЯЦІЯ МАТЕРІАЛІВ І ЕКОЛОГІЯ)»**

Структура світової виплавки сталі в даний час така, що конвертерним способам виробництва належить домінуюче значення. Взаємодія кисневих конвертерів з комплексом устаткування для позапечної обробки металу і машинами безперервного лиття дозволяє одержати на підприємствах України високоякісну сталь широкого сортаменту, повною мірою відповідаючу вимогам світової ринкової кон'юнктури.

Конкурентоздатність української металопродукції в значній мірі визначається правильно обраною стратегією розвитку галузі і раціональної, постійно удосконалюємою системою господарювання і керування.

Успіхи вітчизняної металургійної науки і практики базуються на традиційно високому рівні підготовки фахівців у ведучих профільних навчальних закладах нашої країни; у той же час, перебудова вищої школи відповідно до Болонської конвенції вимагає суттєвих змін в освітньому процесі. У зв'язку з викладеним, підготовка і видання нового підручника дуже актуально, особливо з урахуванням тієї обставини, що попередній вийшов у світ більш двох десятиліть тому.

Безсумнівним достоїнством нової книги варто вважати широкий спектр освітлених питань - від теоретичних основ процесів до оцінки тенденцій розвитку конвертерного виробництва в Україні й у світі.

Теорія газових течій, розробка якої на Україні в останні роки велася особливо плідно, викладена в початкових розділах підручника; далі розглянуті питання поводження домішок у сталеплавильній ванні при продувці окисним газом. Автори в хронологічній і логічній послідовності викладають технологічні особливості конвертерних процесів при донному і бічному повітряному дутті, варіанти кисневої продувки зверху, донної і комбінованої. Достоїнством цієї частини книги варто вважати докладний аналіз схем кисневого конвертування по спеціальних варіантах, наприклад, процеси в глуходонних конвертерах з підвищеною часткою брухту, киснево-паливний процес з високими витратами брухту, конвертери (печі) з оптимізованим використанням енергії - ЕО тощо.

Автори підручника є відомими фахівцями в області теорії і практики сталеплавильних процесів і представляють ведучі вітчизняні школи металургів; крім того, вони мають великий досвід педагогічної діяльності. Усе це дозволило їм створити сучасний підручник нового типу, практично

бездоганний як з наукової, так і методологічної точок зору. Усі 15 глав книги органічно зв'язані, підлеглі єдиній задачі і викладені в строгій логічній послідовності.

Необхідно відзначити в якості однієї з переваг підручника включення інформації з питань рециркуляції матеріалів конвертерного виробництва і проблем екології; ці проблеми знаходяться в руслі невідкладного рішення задач по стійкому розвитку металургійної промисловості в сполученні з умовами безпечного, комфортного проживання населення окремих регіонів.

Вихід у світ підручника Б.М.Бойченка, В.Б.Охотського, П.С.Харлашина «Конвертерне виробництво сталі (теорія, технологія, якість сталі, конструкція агрегатів, рециркуляція матеріалів і екологія)» варто вважати подією очікуваною і своєчасною. Книга буде безумовно корисна не тільки студентам, аспірантам і викладачам металургійних вузів і факультетів, але й технічним працівникам комбінатів і заводів, співробітникам науково-дослідних і проектних організацій, усім тим, кому необхідно підвищити свою кваліфікацію по одному із самих перспективних напрямків розвитку світової металургії - конвертерному виробництву сталі.

**Завідувач кафедри “Металургія сталі” ДонНТУ
проф., д.т.н. Смірнов О.М.**